

Kom godt i gang med geder

2015/2016

**Udgivet af
Dansk Gede Union**

ISSN: 1902-9675 online

Vælg Walliser

Wallisergeden er yndefuld, livlig og hårdfør og den skal ikke malkes.

Der er ganske få Wallisergeder i Danmark, så registrering af dyrene og et meget tæt samarbejde avlerne i mellem er afgørende.

Som nystartet Walliser-avler får du råd, hjælp og vejledning og bliver en del af en lille gruppe engagerede gedeavlere.

Formand for avlsudvalget og kontaktperson for Sjælland:

Anne Bjørklund,
Fuglebjerget

Telefon 61 18 10 60

www.wallisergeder.dk

Kontaktperson for Jylland:

Bjarne Mols, Egtved

Telefon 22 63 02 93

Kontaktperson for
Bornholm:

Bent Rasmussen,
Gudhjem

Telefon 51 91 59 06

*Danmarks
dejligste
gederace*

Dansk Gede Union (DGU) – hvad er det?

Dansk Gede Union (DGU) – hvad er det og hvad opnår du som medlem?

DGU er en landsdækkende forening for gedeavlere og gedeinteresserede.

DGU består af en bestyrelse og ni Avlsudvalg (et for hver gederace).

DGU har den overordnede kontakt med relevante myndigheder.

DGU har avlsprogrammer for optimalt avlsarbejde. Avlsudvalgene udarbejder avlsprogrammer, standarder, avlsmål og karakteristik.

DGU har dommere, lineærkåningsdommere samt uddannelse af dommerelever.

DGU bedømmer alle gederacer på landsdelsskuerne samt øvrige skuer.

DGU lineærkårer Boer, Dansk Nubisk, Mohair, Landrace, Anglo Nubisk og British Toggenburg.

DGU orienterer medlemmerne om diverse regler, tips og ideer.

De specifikke ting, der angår den enkelte race varetages i Avlsudvalgene, hvor avlere af de enkelte racer er repræsenteret.

Ønsker du kyndig råd og vejledning så blive medlem af Dansk Gede Union. Uanset gederace kan du drage nytte af alle de fine medlemsgoder foreningen har, bl.a.:

- tilbud om faglige kurser
- mulighed for avlsvejledning
- medlemsblad 4 gange årligt
- gratis annoncering af avlsdyr på foreningens hjemmeside www.goat-dgu.dk
- vejledning i udstilling på dyrskuer
- vejledning i almen røgt og pleje

Årskontingent er 450 kr. pr. husstand + 25 kr. pr. Avlsudvalg, man ønsker at være med i.

Køb af geder

Når man skal købe sine første geder er det vigtigt, at man forinden gør sig klart, hvilke formål de skal tjene: Er det højtydende malkegeder eller kødproducerende geder man søger; er det kønne dyr til landskabspleje; er det ulden man har brug for eller er det festlige små dværggeder, der passer til de forhold og det behov, man har?

Der er visse generelle træk ved alle racer, man skal være opmærksom på: Hovedet skal være velformet, ryggen lige, krydset skal være bredt og langt, benene lige og stærke. Koderne skal også være stærke - de må ikke synke ned. Dyrene skal være opmærksomme og nysgerrige, have klare øjne og fin pels.

Racernes temperament er meget forskelligt - fra det meget livlige til det rolige temperament.

Det er en god idé at købe dyr, der er i familie med hinanden. Man vil opleve, at flokken er mere harmonisk, end hvis man bringer voksne dyr fra forskellige besætninger sammen. Køber man dyr forskellige steder, kan det anbefales, så vidt muligt, at få fat i 3-5 måneders kid, da de lettere tilpasser sig nye omgivelser og hierarkier.

Det er i øvrigt en god idé at søge vejledning hos mere erfarne gedeavlere. Du vil kunne hente hjælp hos kontaktpersonerne i Dansk Gede Union, som i de fleste tilfælde også vil kunne henvise til avlere af den udvalgte race. Telefonnumrene finder du sidst i dette hæfte.

Køb altid geder der er Maedi-visna/CAE testet. Se en nærmere beskrivelse om dette andet sted i bladet.

Hvis du ønsker at blive medlem af DGU kan du kontakte kassereren på mail: kissermohair@gmail.com eller på tlf. 2487 5864.

Du kan også blive medlem via foreningens hjemmeside www.goat-dgu.dk hvorfra du kan hente et indmeldelsesskema som udfyldes og sendes til kassereren.

Årskontingentet er Kr. 450,- + Kr. 25,- pr. Avlsudvalg man ønsker at være med i.

Social adfærd

Geder er af natur flokdyr - geder og bukke lever i separate flokke undtagen i brunstsæsonen. Inden for flokken hos såvel geder som bukke hersker der en streng rangorden, hvor den dominerende ged eller buk har første ret til foderet, den bedste hvileplads og så videre.

Da geder har forskelligt temperament, er det naturligvis meget op til førergeden, hvor harmonisk en flok fungerer. Nogle geder er meget dominerende og tolererer ikke nogle andre i nærheden, for eksempel medens hun spiser eller nær hendes kid, medens andre førergeder tager det mere afslappet og ikke føler trang til at demonstrere deres magt, medmindre deres førerposition trues.

Har man en flok geder, der er i familie, vil man opleve at flokken er mere harmonisk, end hvis man bringer voksne dyr fra forskellige besætninger sammen.

Vi anbefaler at man starter med at anskaffe sig hundyr, da det kræver mere plads og erfaring også at have bukke. Man lejer så en buk, når gederne skal bedækkes. Måske er det også muligt, at få bedækket geder der, hvor man har købt dem. Bukkene lugter stærkt i brunsttiden, medens hundyr aldrig lugter.

Har man valgt at have buk, kan man lade ham gå sammen med gedeflokken, så har han hele tiden selskab, men man skal være opmærksom på, at gimmerkid kan blive drægtige allerede i 3-4 måneders alderen og at nogle geder ikke bekymrer sig om årstiden, når de kommer i brunst - mange dværggeder og boergeder kan for eksempel få kid på alle tider af året.

Vi anbefaler, at man har bukken i en særskilt indhegning, så man selv kan bestemme tidspunktet for bedækningerne.

For at tilgodese bukkens behov for en flok, skal man enten have flere bukke eller et par kastrater i bukkefolden.

Mohairrace

Mohairgeden kom til Danmark i 1987. De først importerede mohairgeder var af den austral-asiatiske type (AA). Få år efter importerede vi den sydafrikanske mohairged (SAF) og i 1993 kom mohairgeder af Texas typen til (TES).

Der er i dag ikke mange renracede dyr tilbage af de enkelte typer. Hovedparten af gederne er krydset med 2 eller alle 3 typer. Det enkelte dyrs typesammensætning angives på stamtavlen (hovedbogsbladet) som % af variantsandel.

Mohairgedens primære formål er fiberproduktionen. Mohairen, som består af hår og ikke uld, benævnes også hammen, og bruges til textilt fremstilling. Hammen (mohairen) vokser ca. 2,5 cm pr. måned og skal klippes af, når lokkerne er ca. 12 cm lange. Man skal derfor klippe sine mohairgeder 2 gange årligt. Den årlige mohairproduktion er for en ged på 3 år og derover gennemsnitligt ca. 3,8 kg og for en buk i samme alder ca. 5,2 kg.

Kvaliteten af mohairen vurderes ud fra fiberdiameter (så lille som muligt), den samlede mængde mohair på dyret (så meget som muligt) og mængden af uønskede fibre (kemp og medulation)

Vil man ikke selv stå for produktion af garn, kan man indlevere sin råmohair ca. hvert andet år til DGU. DGU sender råmohairen til Sydafrika, hvor den håndsorteres og sælges på auktion. Hver avler modtager en selvstændig opgørelse over den indleverede mohairs kvalitet og pris. De seneste år har der været en stigende afregningspris.

Man kan få mohairfiberen testet når dyret er ca. 16-18 mdr. – ved 3. klip. Hvis man vil vide mere om dette kan man kontakte Avlsudvalgs-Bestyrelsen for mohair, som man kan finde på DGU's hjemmeside, hvor man også kan orientere sig om både indlevering af råmohair samt fibertest.

Mohairgeden er også en udmærket kødproducent. Selvom kødsætningen ikke kan måle sig med de rene kødracers, er kødet meget velsmagende. Kødet er mørkere end lamme-kød. Mohairgeden producerer kun mælk nok til deres kid, så her kan man ikke "høste" et produkt.

Mohairgeden har et roligt temperament og en stor tilpasningsevne.

Da gedens ham udelukkende består af underuld (mohair) skal den altid have adgang til læ for regn, selv om den har lanolin i pelsen, som gør den vand-afvisende.

Hee Mohair

M3 status

Salg af geder til avl, produktion
og slagtning

Mohairgeder og bukke
Boergeder og bukke

Hans Holm Mortensen
Holstebrovej 107 Hee
6950 Ringkøbing
Tlf.: 9733 5009

Mail: heemohair@mail.dk

Stenmarksgården Mohair og Merino

Gårdbutik med garn, mohairstømper,
færdigstrik, plaider, skind, filtsko
og mange knapper samt produkter fra
egne dyr.

Karen Christensen
Gilsagervej 55 B, 4100 Ringsted
Tlf: 2096 0011
Mail: stenmarksgaarden@gmail.com
www.stenmarksgaarden.d

Stampenborg Vin og Mohair

Mohairprodukter fra egne geder:
metervarer i flot kvalitet, jakker,
plaider, veste m.m. Kød fra egne
kødgeder. Webshop med mohair, vin,
delikatesser, gavekort og gavepak-
ker.

**Vinsmagninger, koncerter,
madkurser**

Hanne Damtoft Johansen

www.stampenborg.dk

mail@stampenborg.dk

Tlf. 20 28 76 59

BØGETOPPEN MOHAIR

Lejlighedsvis salg af mohairgeder
og mohairprodukter.

M3 status og medlem af
frivillig gederegistrering.

Anny Bøg og Leif Topp Jørgensen

Maeholm 13, 5540 Ullerslev

Tlf.: 4029 1785 / 2613 2153

mail: annyboeg@hotmail.com

Besøg DGU's hjemmeside

www.goat-dgu.dk

og få mere information

Hovmose Mohair

Salg af mohairgeder og -bukke
Bukke udlejes til M3 besætninger

CHR-nr. 49725
M3-status

Medlem af udvidet gederegistrering

Ane Thomassen
Hovmosevej 15, Lydersholm
6270 Tønder
Tlf. 7473 4608 / 2127 0853
hovmose@bbsyd.dk

Enghavelund Mohair

*Gårdbutik med mohairstrømper, garn,
færdigstrik, plaider, filtsko m.m.*

Åbent efter aftale.

Kirsten Brødholt
Lindelsevej 21, Sandby, 4912 Hapelunde
Tlf.: 2487 5864
E-mail : kissermohair@gmail.com
www.123hjemmeside.dk/enghavelund-mohair

Salina Mohair og Uld

Vi bor i naturpark Åmosen,
hvor vi har mohair-, nubiske-
og dværggeder, gotlandske
pelsfår, alpaka og angora-
kaniner.

Gårdbutik med garn, strik, skind, mohairstrømper og filstøvler.
Butikken har åbent onsdag og lørdag mellem 12-17 og efter aftale.

Yvonne Salling
Salina Mohair og Uld
Storkevej 1, Hallebyøre
4450 Jyderup
Tlf. 5825 0252

Naturrace

Walliserged

Wallisergeder stammer oprindeligt fra Schweiz og er indført gennem zoologiske haver og dyreparker.

Karakteristisk for Wallisergeden er den lange pels og den særprægede farvetegning: Sort forpart og hvid bagpart.

Wallisergederne har et godt temperament. De er livlige, nysgerrige og hårdføre. De knytter sig meget til den, der passer dem til daglig, men kan godt være lidt reserverede overfor fremmede.

Wallisergedens kød er meget delikat, så dyr, der ikke skal indgå i avlen, kan slagtes.

Wallisergeder blev for år tilbage brugt til landskabspleje på Bornholm. Nu er der ikke mange Wallisergeder tilbage i Danmark, men få ihærdige avlere samarbejder tæt med henblik på at opformere og forbedre bestanden.

Hvis du har kendskab til nogle Wallisergeder bedes du kontakte formanden for Avlsudvalget: Anne Bjørklund på tlf. 6118 1060 eller mail gede@paradis.dk

Nordentoft Boergeder

Salg af Avlsdyr og Kid fra M3 avlsbesætning

Alle dyr er stamregistrerede og racerene

Udlejning af bukke – flere blodlinier
Store, prægtige og sunde dyr
Primadyr til avl, udstilling og
kødproduktion samt kæle/klappegeder

Dyrene er omgængelige og tillidsfulde

v/Brian B. Nielsen

Nordentoft 4, 7860 Spøttrup

Tlf: 21 67 69 63

Email: NordentoftBoer@mail.dk

Kontakt os for et uforpligtet besøg

**NORDENTOFT
BOERGEDER**

*Køber du dyr hos os medfølger gratis
medlemskab af Dansk Gede Union - DGU*

www.NordentoftBoer.dk

Kødgederacer

Boerged

Boergeden er i 1993 importeret til Danmark via New Zealand fra Sydafrika.

Den regnes for en af verdens bedste kødproducenter blandt de små drøvtyggere.

Racen er robust og meget omgængelig. Boergeden er en stor kødfuld ged med lange, hængende ører og romernæse.

Dværgged

Dværggeden stammer fra Afrika og er ligesom walliser og nubiske geder indført via zoologiske haver og dyreparker.

Dværggeden er den mindste af vores gederacer i Danmark, men har selvbevidsthed som en stor boer. Dværggeden har masser af temperament så den er meget livlig og fuld af spræl. Den findes i alle farvevarianter, men de mest kendte er den brune og den blå variant. Dværggedens størrelse gør den meget populær, da den ikke behøver ret meget plads i hus eller på fold.

Dansk Nubisk ged

Den dansk nubiske ged er indført til Danmark gennem zoologiske haver.

Det er en kødged af lettere race med et roligt temperament. Pelsen er tæt og kort og findes i mange forskellige farvevarianter.

Et af den dansk nubiske geds mest markante kendetegn er de lange hængende ører og romernæsen.

Den Dansk Nubiske ged er fremavlet som kødrace siden 1993, og i dag er der udarbejdet avlsprogrammer til både forbedring og forædling af racen.

Stevns Dværggeder, en avl der gør en forskel!

Lykkebækvej 6, 4672 Klippinge
Ved: Simone Christiansen
Tlf. 61684672
Email: ena_stc@hotmail.com

Registret med chr: 104001
Er uden status i 2015, men forventer at
have M3 status igen i 2017.
Giver råd og vejledning.

Stald Bøgely

Den Danske nubiske Kødged.
Lejlighedsvis salg af nubiske geder
Rådgivning i avl og gedehold
CHRreg. M3.

v. Henriette og Lars Olsen.
Tlf. 21708012 – 20226032
Tranevej 46 4270 Høng
hela@os.dk

www.neesgaards-geder.dk

Savner du en som os...

Glade & Sjove

Tillidsfulde & velplejede
Nubiske geder
Salg til levebrug

M3-status, scrapiefri
Stamtavle/CHR-reg.
Kom og se !
Besøg efter aftale

Stubbevej 25, Østby Mark
4050 Skibby
Tlf. 20 49 09 75
anita@similia.dk

PETERSMINDE BOERGEDER

Himmerlandsk opdræt af fuldfarvede boergeder.
Alle stambogsførte & M3 status.
Flere blodlinjer haves.

Salg af avls- & slagtedyr.
Specifikke avlsdyr kan laves på bestilling.

Grundig vejledning om opstart gives.
Se mere på www.boerged.dk

Petersminde Boergeder
v/Mette Weigel & Sven Norre
Halkærvej 91, Skørbæk
9240 Nibe/Telefon 40789544

ELLEBÆKGÅRDENS GEDER

Kid og ungdyr af Boergeder sælges

M3 status og CHR-reg

Lisbeth og Ole Rasmussen
Ellebækgård
Sandvedvej 37
4250 Fuglebjerg
Tlf. 55453097

E-mail: lisbeth.ras@get2net.dk

BÆKGAARDENS GEDER

Boergeder, M3 og gederegistrering
Lejlighedsvis salg af dyr.

Anette og Mogens Rasmussen

Gl. Assensvej 21, 5580 Nørre Aaby

Tlf. 23 45 53 80 www.alamosa.dk

følg Dansk Gede Union på

facebook

Dansk Gede Union er på Facebook.

Deltag i fællesskabet, del dine
billeder og oplevelser, hold dig
ajour med, hvad der rør sig.

SALLING BOERGEDER

ØSTER HÆRUP STRANDVEJ 27

7860 SPØTTRUP

SALLINGBOERGERDER@GMAIL.COM

TLF. 23 27 37 70

Salg af forædlet boergeder til avl, produktion og slagtning

Udlejning af boerbukke af forskellige blodliner

M3 status og stambogsført

Vejledning om avl, fodring, opstart m.m

Malkegederacer

Dansk Landraceged

Lige siden den tidlige bondestenalder for ca. 6.000 år siden har Den Danske Landraceged været værdsat for sin mælk, sit kød, horn og skind. Og for sit venlige og meget sociale temperament.

Den Danske Landraceged trives rigtig godt i vores tempererede klima. Det er en robust og sund malkeged. Den har lette læmninger, stærke kid og gode moderegenskaber.

Geden vejer 50-60 kg, og bukken vejer 70-90 kg, når dyrene er udvoksede i 4 års alderen. Landracegeden er knoglekraftig og stærkt bygget, men aldrig grov. Geden er meget feminin og bukken meget maskulin.

Landracegeden er som regel hornet. Hos bukkene er hornene meget kraftige. Halstitter forekommer almindeligt. Yveret er stort og produktivt, og da mælkekirtlerne oftest er noget løst ophæftede fortil, og mælkecisternerne er meget rummelige, syner yveret noget hængende. Hårlaget er halvkort til halvlångt, og begge køn har hageskæg. Bukken er ofte en del mere langhåret end geden.

Der findes syv farvevarianter: sort vildfarvet, vildfarvet, hvid, broget, harzfarvet, sort og blå.

I 1980-erne var Den Danske Landraceged næsten forsvundet. Kun takket være en gruppe avleres idealistiske arbejde, lykkedes det at opspore og redde et antal typiske geder, som dannede stammen for mange af de dyr vi har i dag. Desværre er landracegeden stadig stærkt truet og er på den internationale liste over truede danske husdyrracer. I 2012 blev der ifølge Videncenter for Landbrug blot født 275 kid fordelt på kun 30 avlere.

Langt de fleste private avlere har kun enkelte dyr som hobby. Men landracegeden har også sin berettigelse i kommercielle malkebesætninger, som fx på Knuthenlund på Lolland, hvor de har en meget anerkendt osteproduktion på mælken fra deres landracegeder. Både små som store besætninger bidrager i princippet lige meget til bevaringen af Den Danske Landraceged.

Hold landracegeder, hvis du vil være selvforsynende med mælk til husholdningen, eller blot har interesse for at deltage i bevaringen af denne levende danske kulturarv.

Tinggaardens Geder

Dansk landracegeder

Har lejlighedsvis geder til salg

Med M3 status og gederegistrering

Ivan Fencker

Tinghusevej 60 Mårum

3230 Græsted

Tlf. 21227687

e-mail: ivan-fencker@hotmail.com

broget dansk landrace

M3

stambog

avl og salg

4250 Fuglebjerg

ring/sms 42390176

glade.geder@gmail.com

www.grønbakkegård.dk

Jette Jungsberg og Lars Arnvig

BIRKEVANGS GEDER

Dansk landrace geder

Hvide og sort-broget,
Stamtavler/ M3 status.

Hver år kid til salg,
Buk udlejes.

Familien Idsinga

Hedevej 30 frisvad, 6800 Varde

Tlf. 21155679/29294693.

tryntsjedejong@yahoo.dk

Dansk Landrace

SORT VILDFARVET & BLÅ

- et truet husdyr. som det gi'r god mælk at bevare.

M3 og gederegistrering

Barnegaardens geder

Zhelma Høyer

Skovridergårdsvej 106

4243 Rude

Tel. 55 45 90 87 / 22 15 72 27

zhelma.peter@privat.tele.dk

Anglo Nubisk

Anglo Nubiske geder blev importeret første gang i 1996 fra England, hvor racen efter et langt (næsten 100 år) og intenst avlsarbejde er anerkendt som fuldblodsrace. For at få blodfornyelse blev der i 2003 importeret yderligere fuldblodsdyr fra England og Holland samt igen i 2008 fra Holland.

Geden blev udviklet i England ved at krydse engelske geder med bukke af afrikansk og indisk oprindelse. Det er en flot, graciøs og relativt stor malkeged.

Racen producerer normalt mindre mælk end de schweiziske racer, men mælken har et højt gennemsnitligt indhold af smørfedt (mellem 4 og 5 procent), hvilket gør mælken fortrinlig til osteproduktion.

Racen har ligeledes en meget længere brunstperiode. Den er en yderst populær malkerace i sit hjemland, med mulighed for at producere mælk hele året.

I en britisk prøvemalkning fra ca. 1990 noterede man en gennemsnitlig mælkeydelse på 1.040 kg med et gennemsnitligt smørfedt- og proteinindhold på hhv. 5,04 % og 3,55 %.

Anglo Nubisk ged er kendt for sit aristokratiske udseende, med de meget lange og hængende ører, særlig karakteristisk for racen er hovedet, hvor profilen imellem øjne og mule bliver stærkt udadbuget. Pelsen er altid kort - sort, rød eller gylden er de mest almindelige farver, men alle farver og spraglet pels er tilladt. Anglo Nubian geden har et følsomt og omgængeligt sind, er årvågen og nysgerrig.

Stald Gammelrand Saanen

Lejlighedsvis salg af dyr
M3 besætning - Gedereg.

Peder Jensen
Tlf. 59 29 21 45

Saanenged

Saanengeden er en højt forædlet schweizisk malkerace. Det er en stor ged, der er knapt så hårdfør som landracen.

Den har en kort pels og danner ikke det beskyttende lag underuld, som landracen gør.

Saanengedens mælkeydelse ligger typisk højere end landracens, men den stiller også større krav til foder og staldforhold.

Saanengeden er hvid, og har et roligt temperament.

I de senere år er der desuden importeret dyr af racen British Saanen.

British Toggenburg

British Toggenburg er udviklet i Storbritannien på grundlag af geder af racen Toggenburg, importeret fra Schweiz, og krydsninger af høj kvalitet af andre racegeder.

British Toggenburg blev oprettet som fuldblodsrace i den britiske stambog i 1925. Efterfølgende er racetype og ydelse blevet yderligere forbedret, og dens popularitet er steget kraftigt siden 2. Verdenskrig.

Racen har et overvejende muntret og forekommende temperament med rigeligt gå-på-mod, og dog - hver ged sin personlighed. Den har særdeles gode moderinstinkter og sædvanligvis lette læmninger. Farvemæssigt kan den spænde fra sølv/lysebrun til mørk chokoladebrun, men her i landet ses især den meget udbredte og samtidig specielle og karakteristiske nuance af stålgrå/brun. Hornløshed forekommer.

British Toggenburg kom til Danmark ved import i 1996, 1997 og 1999. Den er kendt for sit gode, sunde yver og sin gode ydelse. I en britisk prøve-malkning fra ca. 1990 noterede man en gennemsnitlig mælkeydelse på 1.180 kg med et gennemsnitligt smørfedt- og proteinindhold på hhv. 3,68% og 2,71%.

Lotte Marborg
Hulekærsvej 2
Kyndby
3630 Jægerspris
40978797

<http://marbor2.six.com/detgamleguld>

Opbræt af gamle danske husdyr

MADS. Foreningen for bevarelsen af
harzfarvet landrace geder.

Vi har geder i harzfarvet, sorte, hvide, broget,
vildfarvet, og sort vildfarvet og blå vildfarvet.
Alle de 7 farve varianter.

Fussings Geder

Brogede og sort-vildfarvede Landracegeder.

*Tamme kid til salg. Bestil helst bukkekid inden
marts.*

Ring og hør nærmere om afstamning.

*Du er også velkommen til et uforpligtende
besøg efter aftale.*

M3 og CHR/Gedereg.

Birgit Fussing,
Fåborgvej 27, Heden,
5750 Ringe.
Tlf. 6266 1400 / 2331 6133
e-mail: b.fussing@mail.dk

Fodring

Fodermængden til gederne afhænger af racen og produktionsformen. Alle geder har behov for en vis mængde foder til vedligehold, altså den mængde foder der skal til for at geden kan leve og se godt ud. Denne mængde afhænger af gedens vægt og dermed også racen.

Til vedligehold har en ged på f. eks. 30 kg behov for 0,44 FE (FoderEnhed) og en ged på 70 kg har behov for 0,92 FE. Til produktion af f. eks. 3 l. mælk har geden behov for yderligere 1,45 FE.

Det allervigtigste er at geden altid har fri adgang til rent frisk vand, god halm og kvægmineraler i granulatform. Endelig skal man tildele vitaminer et par gange om ugen.

En ged æder nemt 1 kg halm om dagen (1 kg halm = 0,2 FE), men da geden er ret god til at strø (udvælger det bedste og smider resten), skal du give op til 3 kg for at den får nok. Halm og grene er strukturfoder, som er nødvendigt for at få en drøvtyggermave til at fungere. En ged er drøvtygger og den kan dø af mangel på strukturfoder.

Herefter skal geden have kraftfoder. Kraftfoder er et proteinrigt foder, som skal indeholde 10% - 17% fordøjeligt råprotein. Vi foreslår at du i det lille gedehold køber en C-blanding til køer, som du blander med hel byg i forholdet 6 dele byg til 1 del C-blanding. Spørg der hvor du køber dine geder og få evt. lidt af deres sædvanlig foder med til den første tid.

Geder sætter stor pris på hø og wrap, som fodres i høhækken sammen med halmen.

Geder æder ikke stråfoder, der er faldet ned.

Geder kan også lide roer, gulerødder, kål, æbler eller tørt rugbrød, der også kan bruges som godbidder sammen med rå pastaskruer.

Gederne er gode til selv at vælge det foder ud, de synes bedst om, og er fodertruget ikke tømt ved den efterfølgende fodring, skal man ikke regne med, at det bliver ædt på et senere tidspunkt. Tøm derfor gammelt foder ud før det friske hældes op.

Om sommeren trives geder fint på en god græsmark + strukturfoder. Fra sensommeren begynder man at give tilskud af foder.

Korrekt fodring kan spare dig for mange problemer, så spørg køber eller kontakt DGU's bestyrelse for vejledning.

VM Ged 8 kg

Granuleret mineralblanding med kobber og svovl. Specielt afstemt til geders behov. Indeholder makro- og mikromineraler og vitaminer. Må anvendes af økologer.

De optimale løsninger til dine geder

VitCox 1 ltr.

VitCox er et planteekstrakt, som indeholder Tymol. Tymol kan påvirke Coccidier. Coccidier kan forårsage diarré og vil ofte reducere tilvækst og fodereffektivitet.

- Øger fodereffektiviteten
- Øger tilvæksten
- Ikke receptpligtig
- Ingen tilbageholdelsesperiode
- Må bruges i økologisk produktion

Salto Universal 10 kg

Saltliksten som består af naturligt bjergsalt tilsat mikromineraler. Et supplement til den normale mineralblanding. Må anvendes af økologer.

Sommerurt 3 og 15 kg

Urteblanding til geder, der græsser på arealer, hvor der er mange insekter, og hvor der også er risiko for øget antal af indvoldsorm. Har også en beroligende og antiinflammatorisk virkning overfor svie og kløe efter insektstik. Må anvendes af økologer.

Vitfoss

Kan købes landsdækkende i Land&Fritids butikker eller på www.landogfritid.dk
Kontakt Vitfoss konsulent
 Knud Lykke Christensen
 Tlf: 3368 5762 Mobil: 2010 6230
 Mail: klc@vitfoss.dk

dlg

Selvforsyning og økologi

Da geden er et forholdsvis lille og let håndterbart husdyr, er den meget velegnet til at være en del af det lille selvforsyningslandbrug. Geden udnytter sit foder optimalt og giver os til gengæld mælk, kød, fiber og skind afhængig af race.

Også i det økologiske havebrug/landbrug er geden værdifuld. Den trives rigtig godt på økologisk foder og den udmugede dybstrøelse er god for jorden.

Kontakt en økologisk gedeavler, hvis du vil vide mere om dette.

Vi er også til geder

RUDE DYREKLINIK

Holsteinborgvej 5,
4243 Rude

Kirurgisk og medicinsk behandling af store og små husdyr

*Tlf. tid bedst mellem 8.00-9.00
Konsultation efter aftale*

Tlf. 55 45 91 05

Pleje

Foruden fodringen hører det med til den daglige pleje at være opmærksom på gedens velbefindende. Trives geden ikke, bliver øjnene matte og pelsen glansløs og strittende.

Man skal være særligt opmærksom på, at geder har let ved at pådrage sig angreb af indvoldsparasitter (orm), især hvis man har dyrene gående på samme græsningsareal som-meren igennem.

Der findes forskellige slags indvolds-parasitter, som ikke skal omtales her, og ligeledes er der forskellige parasitdræbende midler. Geder skal have 1,25 – 1,5 gange dosis til får. I juli måned er ormepresset størst. Kiddene skal også have ormekur, selvom de patter. Foldskitte en gang om måneden nedsætter ormepresset. Planlæg en behandling i samarbejde med din dyrlæge.

Geder kan også få utøj, og det mest almindelige er den lille flade skællus, der lever af skæl og døde celler i gedens pels. Man kan enten pudre dyret med et utøjsmiddel to gange med to ugers mellemrum eller vaske det med et utøjsmiddel. Utøjsmidler til pudring fås i foderstofhandlen. Midler til pour-on eller injektion fås hos dyrlægen.

Spørg hos erfarne avlere, de kan give råd og vejledning både om orm og lus.

Det er gedens natur at springe rundt på og vandre i stenede bjergområder, hvor den slider sine klove hele tiden. Derfor vokser klovene langt hurtigere end den kan nå at slide dem og det er nødvendigt at klippe dem. Det er Ikke svært , men det kan anbefales, at man får en mere erfaren gedeavler til at demonstrere fremgangsmåden den første gang. Som en regel kan man sige, at klovene skal klippes 3-6 gange om året. Det er langt nemmere at holde dem i orden, hvis de ikke når at blive for lange.

Det kan også være tilrådeligt, at man, i samarbejde med en dyrlæge, får udarbejdet et vaccinationsprogram mod Clostridier (bløde nyrer) og stivkrampe.

Avlsarbejde

Hvis man ikke selv har så meget erfaring, er det en god idé at tage sin ged med på et skue og få den vurderet af en dommer. Dommeren vil altid være behjælpelig med råd og vejledning med hensyn til, hvilke detaljer man skal være opmærksom på, når man skal finde den buk, der skal bedække geden.

For racerne Dansk Landrace, Dansk Nubisk, Boer, Mohair, Anglo Nubisk og British Toggenburg gælder det, at man kan få gederne lineærkåret hjemme hos sig selv.

For racerne Saanen, Dværg og Walliser er der mulighed for hjemmebedømmelse, hvis man har svært ved at komme på skue.

Hvis man vil vide mere om dette, kan der tages kontakt til DGU's bestyrelse eller de respektive Avlsudvalg (se bagest i hæftet).

Se endvidere afsnittet om dyrskuer.

Dyrskuer

DGU har dommere på mange af landets dyrskuer og dyrskuerne er en fantastisk mulighed for at se forskellige gederacer og tale med avlerne.

Dyrskuedatoer kan findes på DGU's hjemmeside www.goat-dgu.dk samt på www.landbrugsinfo.dk

På dyrskuerne mødes gedeavlerne og præsenterer deres dyr for hinanden og publikum. Der hersker en hel særlig stemning på et dyrskue og det er både lærerigt og hyggeligt. Hvis du har en lillebitte dyrskuelyst i maven, når du har fået dine M3 geder, skulle du virkelig kaste dig ud i det.

Din ged skal kunne gå pænt i snor og klovene klippes grundigt 1 måneds tid før og rettes til ca. 1 uge før dyrskuets.

Mange avlere vasker geden i hundeshampoo (dog ikke mohairgeder) og pudser hornene i madolie om morgenen før dyrskuets.

Man skal tilmelde gederne i god tid før skuets.

Hvis du gerne vil vide noget mere om dyrskuer, kan du altid henvende dig til DGU's hovedbestyrelse og få en snak.

Stalde og folde

Det vigtigste krav til staldbygningen er, at gederne har det tørt og trækfrit, men alligevel med god udluftning. Geder kan sagtens tåle kulde, de producerer blot et tættere lag underuld (bortset fra saanengeden) og skal have mere strukturfoder at æde. Der er to forskellige måder at opstalde geder på:

- **Løsdrift** - hvor man skal regne med 4 kvm. til hver ged (lidt mindre til dværggeder). Det er vigtigt, at løsdriftstalden indrettes, så alle, selv de laveste i hierarkiet, har adgang til foder og vand. Har gederne fri adgang til udeareal, kan de evt. gå på et mindre indeareal. Det er blot vigtigt at huske, at geder holder meget af at kunne bevæge sig omkring og at gederne indbyrdes har et strengt hierarki.

- **Bokse** - hvor man regner med 3 kvm. til hver boks. Boksinddelingen er god til det lille gedehold, da gederne har fred og ro til at æde og let kan håndteres.

Det anbefales, at man indretter en lille grusbelagt løbegård eller stor græsfold, hvor gederne frit kan bevæge sig, med direkte adgang til stalden. Den kan med fordel indrettes med forskellige udfordringer - store sten, klatrestativer m. m. Om sommeren bør man placere en høhæk – med halm - i folden.

Husk geder hader regn, så de skal altid have mulighed for at komme i læ.

Græsningsarealer indhegnes til gederne og et godt hegn er vigtigt. Vi anbefaler dyrehegn med 2 strømførende tråde indvendigt. Hvis man undlader de strømførende tråde, risikerer man, at gederne træder hegnet ned og at de bruger det til at klø sig på. En anden mulighed er at indhegne med 4 - 6 strømførende tråde, disse sættes 20, 35, 50, 75, 100 og 125 cm over jorden. Denne løsning kræver en kraftig strømgiver.

Snak hegn med DGU før du går i gang eller besøg et par avlere.

Endelig er der mulighed for at have gederne i tøj. Tøjret skal være lavet af en kæde med mindst to drejeled, da geder på tøj drejer rundt om sig selv så mange gange, at en kæde uden drejeled meget hurtigt vil blive til en sammenfiltret klump.

Når man tøjr geder skal man være yderst opmærksom på, at de ikke kan nå steder, hvor de kan filtrere sig ind, løbe rundt om eller hoppe over. At tøjre geder må ikke betragtes som en permanent løsning, men kan evt. benyttes nogle timer hver dag, hvor gederne således kan komme på græs. Geder på tøj skal have mulighed for at søge skygge/læ.

Det frivillige Maedi-visna/CAE sundhedsprogram

Maedi-visna/CAE er en dødelig sygdom der angriber centralnervesystemet, så dyret udvikler neurologiske symptomer, med dårlig styring af bevægelser, dårlig gang, fald m.m. Sygdommen har dødelig udgang.

Sygdommen udvikler sig meget langsomt, men kan i inkubationstiden overføres fra dyr til dyr også mellem får og geder. Det frivillige sundhedsprogram med blodprøvning hvert 3. år for at opretholde M3 status er derfor vigtigt at være med i.

Når man som ny avler køber geder, skal man sikre sig at sælgers besætning har M3 status, eller hvis han ikke har det, må man selv sørge for at få taget blodprøver med henblik på at opnå M3 status.

Indtil man opnår M3 status, skal man have sine geder blodprøvet med 12-14 måneders mellemrum indtil 3 på hinanden følgende prøver har været negative. Derefter har man opnået M3-status og har adgang til dyrskuer og andre samlinger af dyr.

Husk ved køb af geder at få kopi af sælgers Maedi-visna/CAE attest med sælgers navn som dokumentation for status.

Der skal indsendes en ejererklæring for at komme med i Maedi-visna/CAE sundhedsprogrammet.

Dette skal også ske ved hver blodprøvetagning.

Ejererklæringen kan hentes på DGU's hjemmeside www.goat-dgu.dk eller på www.landbrugsinfo.dk

***Tilmeldingen til Maedi-visna/CAE sundhedsprogrammet til:
SEGES, Kvæg, Agro Food Park 15, 8200 Århus N
Tlf. 8740 5000***

CHR og Registrering

Alle gedebesætninger i Danmark skal registreres via Det Centrale Husdyr Register: CHR. CHR-nr. fås ved at oprette din besætning på www.landbrugsindberetning.dk eller hos CHR-afdelingen hos SEGES på tlf. 7015 5015 (tryk 2 for CHR og registrering).

Efterfølgende kan man så vælge, om man kun vil registrere de lovpligtige oplysninger via www.webdyr.dk eller om man har brug for at enkeltdyrsregistrere sine geder. Det sidstnævnte gøres via webdyr plus, hvis man interesserer sig for avl og racens udvikling og gerne vil have stamtavler, indextal mm. på sine dyr.

Kontakt DGU eller CHR, hvis du har brug for hjælp til registrering.

Øremærker

2 øremærker i alle geder

Alle geder født efter 1.1.2003 skal være mærket med 2 øremærker, 1 i hvert øre.

Markedet for øremærker i Danmark er givet frit og prisdannelsen foregår derfor nu alene på markedsvilkår mellem de fabrikater og typer, som overholder de tekniske krav til øremærker m.v., som fremgår af Fødevarestyrelsens bekendtgørelse herom.

Godkendte øremærker til geder kan ses på www.landbrugsinfo.dk

Øremærker kan bestilles hos:

- * øremærkeleverandør
- * via internettet på webdyr.dk eller webdyr+.dk
- * via CHR

Man kan læse mere om øremærker på DGU's hjemmeside www.goat-dgu.dk

Sundhedsdokument

Alle dyr der flyttes fra en besætning til en anden (herunder også til slagter) skal ledsages af et sundhedsdokument (lovpligtigt).

På www.chr.dk og på DGU's hjemmeside www.goat-dgu.dk kan man gratis hente og printe sundhedsdokumentet ud.

Indberetning af oplysninger og bestilling af sundhedsdokumenter m.v. foretages af besætningsejeren selv.

Har man ikke mulighed for selv at printe dokumentet ud kan det bestilles hos CHR, men det vil i så fald ikke være gratis.

Bemærk at fødevarekædeoplysninger på sundhedsdokumentet kun skal udfyldes ,når dyrene køres til slagter.

Sundhedsdokumentet gælder i 14 dage og skal opbevares i 5 år.

Transport

Pr. 1. januar 2008 blev de nye EU-regler om transport af geder effektueret.

Transportreglerne kan læses på Fødevareministeriets hjemmeside: www.fvst.dk under dyrevelfærd samt på DGU's hjemmeside: www.goat-dgu.dk.

Hvis du er i tvivl kan du altid kontakte DGU's hovedbestyrelse.

DAKA

Selvdøde eller aflivede geder og kid, **skal** afhentes af DAKA.

Det er i Danmark forbudt, at begrave eller på anden måde bortskaffe døde landbrugsdyr.

På DAKA's servicetelefon kan man døgnet rundt tilmelde dyr til afhentning.
Telf: 70 22 55 44.

Hvis man slagter hjemme, skal slagteaffaldet hentes af DAKA.
Det placeres i en egnet tønde og tilmeldes på tlf. 7928 4047.

Anvendelse af gede produkter

Gedemælk

Gedemælk er et sundt naturprodukt, som på alle måder kan indgå i den daglige husholdning. Umiddelbart efter malkningen køles mælken ned og er klar til brug. Smagen vil variere dels fra ged til ged og dels efter, hvad gederne er fodret med.

I Danmark avles efter en relativ mildt smagende mælk. Mange malkegederavlere fremstiller med godt resultat forskellige typer gedeost.

Der er i Danmark også nogle større besætninger med kommerciel gedemælksproduktion til ostefremstilling.

Gedekød

I de senere år har der været en stigende interesse for at spise gedekød i Danmark.

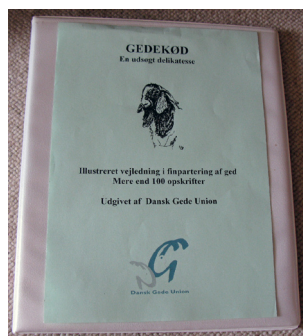
Gedekød er meget magert og velsmagende og har en fin struktur. Geder af alle racer kan naturligt slægtes, men de traditionelle kødracer har en bedre kødsætning. Det er fortrinsvis hundyr, kastrater eller bukkekid, der slægtes.

Gedekød kan tilberedes som vildt eller kalvekød, ligesom Dansk Gede Union sælger kokebog med mange gode opskrifter.

Kokebog Gedekød

På DGU's hjemmeside

www.goat-dgu.dk

Mohair

Den fineste mohair bruges til strikkegarn til beklædning. Her spindes mohairen sammen med merinould som er meget fin uldfiber og som sikrer at garnet bliver elastisk.

Mohairfibre er i sig selv et uelastisk produkt med en meget fin skinnende overflade. Den næstfineste mohair bruges til strømper i flere modeller og tykkelser, og endelig væves der plaider og anden yderbeklædning af den grove mohair.

Skind

Gedeskind kan garves og bruges til udsmykning. Gederacernes store variation i farver, hårlængde og struktur giver en lige så stor mangfoldighed i skindprodukterne.

Horn

Kan anvendes til knapper, smykker, spænder og lign.

DGU's hovedbestyrelse

Formand:

Brian B. Nielsen
Tlf. 2167 6963
brianbn@mail.dk

Næstformand:

Anne Bjørklund
Tlf. 6118 1060
gede@paradis.dk

Kasserer:

Kirsten Brødholt
Tlf. 2487 5864
kissermohair@gmail.com

Bestyrelsesmedlemmer:

Henriette Olsen
Tlf. 5885 0506
Mobil. 2170 8012
hela@os.dk

Ids Idsinga
Tlf. 2929 4693
idsdan@yahoo.dk

Thomas Kristensen
Tlf. 2327 3770
sallingboergeder@gmail.com

Lotte Marborg
Tlf. 4750 8797
marborg@mail.tele.dk

Denne folder er udgivet af:

Dansk Gede Union

En stor tak til alle annoncører der gør det muligt at uddele folderen gratis.

Stregtegninger doneret af Lis Toelberg

Redaktionen har ingen indflydelse på indholdet i annoncerne.

Tryk: Ugeavisen Tirstrup-Ølgod
Oplag: 2500

DGU's Avlsudvalg

Formand for Mohair

Ane Thomassen
Tlf. 7473 4608
Mobil: 2127 0853 / 2088 3146
hovmose@bbsyd.dk

Formand for Boer

Thomas Kristensen
Tlf: 2327 3770
sallingboergeder@gmail.com

Formand for Dansk Nubisk

Henriette Olsen
Tlf: 5885 0506 / 2170 8012
hela@os.dk

Formand for Walliser

Anne Bjørklund
Mobil: 6118 1060
gede@paradis.dk

Formand for Landrace

Jette Jungsberg
Tlf: 5546 1225
glade.geder@gmail.com

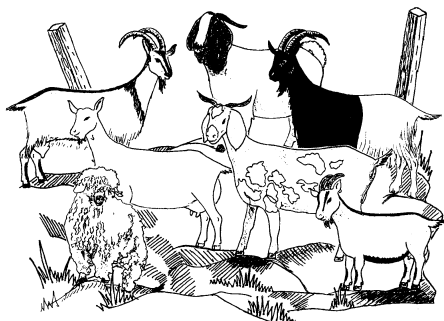
Kontaktperson for Saanen

Peder Jensen
Tlf: 5929 2145
pewijensen@gmail.com

Kontaktperson for Dværg

Simone Christiansen
Tlf: 5656 2232
ena_stc@hotmail.com

For racerne Anglo Nubisk og British
Toggenburg kontaktes DGU's
hovedbestyrelse

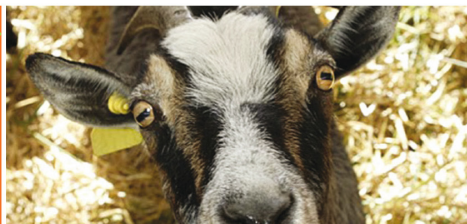
» mødested for **land & by**

Besøg Danmarks »

største Dyrskue

5. - 7. juni 2015

3. - 5. juni 2016

børnescenen oksekød solfanger
konditori græsmaskiner kaninhop
tomater staldinventar hesteshow
traktorer præmietyre æblemost
ponyridning sukkerroer vindmøller
gedekid økoburgere firhjulstræk

Roskilde Dyrskue | Dyrskuepladsen | Darupvej 19 | 4000 Roskilde
Få mere information: www.roskildedyrskue.dk

